

'Turizm, holding gibi yönetilmeli'

Er Yatırım Genel Müdürü Çelikkanat, turizm sektöründe geçen yıl yaşanan zorlu sınavın tekrar yaşanmaması için, krizin doğru tanımlanması ve yapısal değişiklikler yapılması gerektiğini söyledi.

Mehmet Emin AVCI

Turizm sektörü, 2016 yılında ciddi bir sınavdan geçti. Yaşanan olaylardan en çok etkilenen sektörlerden biri olarak, 2016 Ocak-Kasım döneminde Türkiye'ye gelen yabancı ziyaretçi sayısı yüzde 30.85 azalışla 24.05 milyon kişi oldu. Net seyahat gelirleri de yıllık yüzde 33,7 azalarak 14,8 milyar dolar olarak gerçekleşti.

Son yıllarda, turizm sektörüne yaptığı yatırımlarla dikkat çeken ve aynı zamanda Four Points by Sheraton markasının işletmecisi Er Yatırım firmasının Genel Müdürlüğünü yürüten Ferzan Çelikkanat, "Geçen yıl yaşanan zorlu sınavın tekrar edilmemesi için, krizin doğru tanımlanması ve yapısal değişiklikler yapılması gerekir. Turizm, holding gibi yönetilmeli, başına da bir CEO getirilmeli. Şu dönemde yeni yatırımları bir süreliğine de olsa teşvik etmek yerine, faaliyetteki işletmelere odaklanarak hareket edilip mevcut işletmelerin ayakta kalması için destek verilmeli" dedi.

Ferzan Çelikkanat, Turizm Bakanlığı'nın icracı bir yapıya dönüştürülmesi gerektiğini belirterek, bürokratların yanı sıra kardan ve zarardan sorumlu tutulacak profesyoneller ile milyonlarca dolarlık yatırım yapan kişilerin de bu yapının içinde söz sahibi olması gerektiğini söyledi.

'İşletme odaklı hareket edilmeli'

Reel sektörün içinde olanların motivasyonunun çok daha yüksek olacağını ifade eden Çelikkanat, açıklanan 'Turizm Acil Eylem Destek Paketi' ve 'Turizm Sektörü İstihdam Destek Paketi'nin kapsam ve içerik

Ferzan Çelikkanat

'Turizm eksenimiz batıdan doğuya kaymalı'

Ferzan Çelikkanat, turizm gelirlerini artırmak ve ülkeye döviz girdisi sağlamak için, ürün çeşitlendirmesi yapılması gerektiğini üzerinde durarak şunları söyledi: "Yapılan araştırmalar gösteriyor ki; dünyanın eksenini Batı'dan Doğu'ya her anlamda kayıyor. Özellikle de (GDP) gayri safi milli hasıla ortalama değerleri açısından. Ülke stratejilerimizi, geliştireceğimiz ürünlerimizi hatta okullarda vereceğimiz dersleri bile planlarken, bu değişime göre hazırlanmalıyız. Politikalarımızı bu realiteye göre oluşturmamız, pazarlamada, destinasyon yönetiminde ve

planlarımızda bu geleceği okuyarak hareket etmeliyiz. Uzak Doğu, özellikle Çin pazarı dünyayı ciddi şekilde etkilemeye ve etkisi altına almaya başladı. 2016 yılının 3'üncü çeyreği itibarıyla, Türkiye'de yabancı sermayeli 185 anonim şirket 1005 limited şirket kurulmuş. Bunlar için de sermaye yapılarına bakıldığında en fazla yabancı sermaye Çin Halk Cumhuriyeti'nden. Çinli sigorta şirketi Anbang ve HNA Group son zamanlarda dünya çapında çok büyük otel zincirlerini satın aldı. 2015 yılında Çinli turistler 295 milyar dolar harcadılar."

olarak genişletilerek modifiye edilmesi gerektiğini belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Turizm, holding gibi yönetilmeli. 'Turizm Yatırım Teşvik ve Turizm Yatırımlarına Destek' politikalarını, 'Turizm Tesislerinin Desteklenmesi ve Turizm İşletmelerinin Desteklenmesi' olarak bu süreçte dönüştürülmeli. Şu anda borçla mücadele eden çok sayıda tesis ve işletme var. Bunların kaybedilmeden, batırılmadan yaşatılması gerekli. Üzerlerindeki istihdam yüküne katkı sağlanmalı. Faaliyetteki işletmelere KDV kolaylıkları sağlanmalı. Devlet destekli işletme sermayesi kredileri paketleri oluşturulmalı. Tahsisli tesis-

vadeli çözüm önerilerinin sağlıklı olmadığını ifade ederek, 2016 yılında turist sayısındaki düşüşün turizm gelirlerinde azalmaya neden olduğunu ve bunun sonucunda da istihdamın ve yatırımcı finansal dinamiklerinin olumsuz etkilendiğini hatırlatarak konuşmasını şöyle sürdürdü: "Ulusal boyutta bir turizm politikası oluşturulmalı ve iç pazar stratejisi yeniden belirlenmeli. Yerli turistin harcaması yabancı turistten daha yüksek. Geçen yıl yabancı turistin ortalama harcaması 635 dolararken, yerli turist 954 dolar harcadı. Tanıtım ve pazarlamada yeni metodlar belirlenmeli"

'Tur operatörlerinin güdümünden çıkmalıyız'

Özellikle satış stratejisi ve satış kanallarındaki alışkanlıkların değiştirilmesi gerektiğine vurgu yapan Ferzan Çelikkanat; "Ülkeyi büyük tur operatörlerinin güdümünden kurtarmak gerekli. Her şey dahil sistemi kesinlikle ortak bir konsensüs ile yapısal olarak değiştirmeli ve ucuz ülke kavramından uzaklaşmalıyız. 'Toptancı Pazarlama' anlayışından 'Perakende Pazarlama' anlayışına geçmeliyiz. İspanya yüzde 70 oranında bunu perakendeci pazarlama olarak sağladı, başarılı oldu ve turizm sezonunu uzattı. Direkt uçuşları ve tarifeli seferleri açmamız gerekiyor. Rusya krizinde gördük ki, charterlar Rusya'da yasaklandığında, en büyük pazarımıza Antalya'dan direkt uçuşumuz yok. Gelmek isteyen Rus istese dahi gelemedi. IT altyapısına, online satış kanallarına ve dijital pazarlamaya yatırım yapılarak ülke olarak bu mecraya taşınmamız gerekiyor" dedi.

'İç pazar stratejisi yeniden belirlenmeli'

Ferzan Çelikkanat, konjonktürel yaklaşımlar veya spesifik sorunlara özel kısa